

อาหารสมอง
บริษัทช่วยสปอนเซอร์กองทัพเขมร

วีรกร ตรีเศศ
(รวม 4 หน้า)

นวัตกรรมเป็นเรื่องสำคัญในการ ทำมาหากินของคนเดินดินในปัจจุบัน ในระดับประเทศนวัตกรรมก็เป็นหนทางแห่งการสร้างสินค้าบริการใหม่ ๆ สร้างงาน สร้างรายได้ ฯลฯ มีประเทศหนึ่งซึ่งสร้างนวัตกรรมในเรื่องการทหารอย่างแตกต่าง ๆ จากประเทศอื่น ๆ อย่างน่าสนใจ ประเทศนี้ถึงแม้จะเป็นเพื่อนบ้านกับไทยมายาวนาน แต่ปัจจุบันอาจเรียกได้ว่าไทย และประเทศนี้เป็นคู่กัดแห่ง ASEAN ทั้ง ๆ ที่ไทยมิได้ปรารถนาจะอยู่ในฐานะนี้เลย

ในเดือนกุมภาพันธ์ของปี 2010 นายสุนเซน นายกรัฐมนตรีของกัมพูชาได้ประกาศ โครงการ “ธุรกิจเอกชนสปอนเซอร์ทหาร” อย่างเป็นทางการโดยให้มีการจับคู่ความช่วยเหลือระหว่าง บริษัทกับหน่วยงานต่าง ๆ ของทหารเพื่อช่วยเหลือกองทัพปกป้องประเทศ

ผู้สื่อข่าวต่างประเทศรายงานว่า ก่อนหน้านี้นี้เป็นที่รู้ดีกันว่า หน้าที่ของทหารบางส่วน อีกอย่างหนึ่งก็คือดูแลคุ้มครองที่ดินขนาดใหญ่ของเศรษฐีนายทุน หรือแม้แต่เป็นมือเป็นแขนในการ บุกบุกหรือข่มขู่ชาวบ้านเมื่อมีข้อพิพาทเรื่องทรัพยากร และชาวบ้านเขมรรู้ซึ่งกันมานานในบทบาทอีก หลายอย่างของทหารบางส่วนที่เกี่ยวข้องกับการรักษาดูแลผลประโยชน์ของนายทุนใหญ่

อย่างไรก็ดีเมื่อมีการประกาศนโยบายนี้ออกมาเป็นทางการ ชาวโลกก็รู้สึก “ทึ่ง-อึ้ง-เสียว” กับนวัตกรรมนี้เป็นอันมาก ทหารอินโดนีเซียก็เคยมีการกระทำเช่นนี้โดยใช้มูลนิธิเป็น เครื่องมือ เรียกรายเงินจำนวนมากจากธุรกิจเอกชนเพื่อเอาไปช่วยเหลือ “ครอบครัวทหาร” ซึ่งก่อให้เกิดความใกล้ชิดมากระหว่างอำนาจทหารกับธุรกิจ จนกลายเป็นการแลกเปลี่ยนกัน ระหว่าง “เงินบริจาค” กับบริการอาชญากรรมแบบมาเฟีย

ในประเทศที่ผู้นำมีอำนาจเด็ดขาดและทหารใหญ่โตมีอำนาจมาก เช่น กัมพูชา ตุรกี อิหร่าน เยเมน เวียดนาม ฯลฯ ความใกล้ชิดระหว่างทหารกับธุรกิจไม่ใช่เรื่องแปลก อย่างไรก็ตามประเทศไทยแตกต่างจากกัมพูชาตรงที่มันกลับทางกันคือในประเทศเหล่านี้ทหารเป็นเจ้าของ และดำเนินธุรกิจเอง แต่ในเขมรเป็นการสปอนเซอร์โดยตรงของธุรกิจเอกชนกับหน่วยทหารหนึ่ง อย่างชัดเจนและอย่างมีการรับรองเป็นทางการ

จีนและเวียดนามในปี 1998 ได้ทำสิ่งซึ่งตรงข้ามกับเขมรคือบังคับให้ทหารชายฉกรรจ์ ส่วนใหญ่ที่เป็นเจ้าของอยู่ และรัฐบาลชดเชยทหารด้วยงบประมาณขนาดใหญ่ ทั้งนี้เพราะ ตระหนักดีว่าประสิทธิภาพของการเป็นรัฐของชาติจะด้อยลงหากหัวพันกับธุรกิจ

เขมรไม่อาจทำอย่างจีนและเวียดนามได้เพราะเศรษฐกิจไม่รุ่งเรืองเท่า รัฐไม่มี เงินสดจากภาษีอากร สัมปทาน ค่าธรรมเนียม ฯลฯ มากมาย และเมื่อเกิดเรื่องพรมแดนเขา พระวิหารกับไทย โครงการนี้จึงออกตัวมาเพื่อระดมเงินทุนให้ทหาร ปลูกเร้าความรักชาติเพื่อสร้าง คະណេนิยมนให้ตัวนายกรัฐมนตรี

เมื่อเปิดตัว รัฐบาลประกาศว่ามีการจับคู่ระหว่างธุรกิจเอกชนกับหน่วยทหารได้ 60 คู่ บริษัทที่เข้าร่วมโครงการ เช่น Mong Rithy Group/ The Ly Young Phat/ The Club Rubber Plantation/ ANZ Royal/ Sokimex/ Cambodian Television Network ฯลฯ

เหตุที่ผู้คนหวาดหวั่นโครงการนี้ก็เพราะว่าหน่วยทหารที่บริษัทนั้นเป็นสปอนเซอร์ โดยตรงอย่างชนิดที่ทางการรับรู้และส่งเสริม ซึ่งก็จะกลายเป็นมือเป็นแขนคุ้มครองธุรกิจหรือระราน สิทธิของผู้อื่น และมือและแขนนี้มีทั้งปืนและอุปกรณ์รบนานาชนิด กลุ่มต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชนใน ระดับโลกต่างพากันแสดงความไม่เห็นด้วยเพราะพอคาดเดาผลกระทบที่จะเกิดขึ้นได้

โดยแท้จริงแล้วการสปอนเซอร์ครั้งนี้เป็นปลายยอดของก้อนน้ำแข็งขนาดยักษ์ที่อยู่ ใต้น้ำ โดยก้อนน้ำแข็งนี้คือความซับซ้อนกันอยู่ระหว่างธุรกิจกับนักการเมืองและข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ของกัมพูชา เป็นที่ทราบกันทั่วไปว่านายกรัฐมนตรีสุนเซนสนับสนุนให้รัฐมนตรีและข้าราชการผู้ใหญ่ ของเขมรประกอบธุรกิจในงานด้านที่ตนเองรับผิดชอบอยู่ ไม่ว่าจะเป็นการร่วมลงทุนกับนักธุรกิจ ต่างชาติหรือท้องถิ่น หรือค้าขายเอง หรือร่วมประกอบธุรกิจ อย่างต้องไม่คำนึงถึงสิ่งที่เรียกว่า ผลประโยชน์ทับซ้อน (conflict of interest)

คนเหล่านี้จึงร่ำรวยและเป็นฐานกำลังสนับสนุน ที่สำคัญของนายกฯ สุนเซนในด้านการเงินเพื่อการเลือกตั้งและในด้านการเมืองเพื่อความผูกพันเป็นพวกเดียวกัน

ในอดีตในบ้านเราเคยมีผู้เสนอให้หนึ่งธุรกิจ เอกชนเป็นผู้ดูแลให้การสนับสนุนหนึ่ง หมู่บ้านโดยตรง ซึ่งฟังดูเผิน ๆ ก็ดีเป็นการช่วยกันอย่างเข้าท่า แต่เมื่อดูลึก ๆ แล้วเปรียบเสมือน “ฝากปลาอย่างไว้กับแมว” กล่าวคือไม่ช้าไม่นานชาวบ้านในหลายหมู่บ้านจะถูกจับเปลือยล่อนจ้อน (ลองจินตนาการดูว่าจะน่าเกลียดอย่างไร) ถูกหาประโยชน์ด้วยความคิดริเริ่มที่น่าอัศจรรย์ ของ เหล่าธุรกิจเอกชนส่วนหนึ่งอย่างแน่นอน

บางคนวิจารณ์การสปอนเซอร์ทหารเขมรครั้งนี้อย่างสุดโต่งว่าไม่ต่างอะไรไปจากการ ทำให้ระบบ “มือปืนรับจ้าง” ถูกกฎหมาย และหา “มือปืน” ได้ง่ายขึ้น อีกทั้งรู้ชัดว่าใครเป็นมือปืน

ของใครอีกด้วย ซึ่งจะทำให้สามารถแบ่งผลประโยชน์กันได้สะดวกขึ้นเพราะรู้ว่าจะไปพบกับใครผ่านใคร

ความคิดริเริ่มมันเลียนแบบกันได้ไม่ง่ายโดยเฉพาะในเรื่องร้าย ๆ เฉพาะคนที่สมองเป็นเลิศในทางเดียวกันเท่านั้นจึงจะคิดออกและเป็นพวกเดียวกันได้อย่างกลมกลืน

ผมเชื่อว่าขณะนี้คนไทยศิษย์เก่าราชประสงค์กลุ่มหนึ่งในเขมรกำลังหนาว ๆ ร้อน ๆ กับความคิด “ริเริ่ม” ใหม่ ๆ ของนาย กฯ สุนเซน เพราะในเวลาอันใกล้นี้เมื่อมีการประชุม UNESCO ในบราซิล เรื่องการบริหารเขาพระวิหารของกัมพูชากับความขัดแย้งเรื่องพรมแดนกับไทย จะถูกนำขึ้นพิจารณา และเมื่อนั้นอุดมภูมิความสัมพันธ์ไทย-เขมรจะร้อนฉ่าขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง หากมันร้อนเกินไป การส่งสมาชิกบางส่วนกลับไทยอาจช่วยทำให้มันเย็นลงได้บ้าง

เครื่องเคียงอาหารสมอง

ขอนำเรื่องน่าสนใจจากอินเตอร์เน็ตมาแบ่งปันกัน ดังนี้

ผู้หญิงคนหนึ่งออกมาจากบ้านของเธอและได้เห็นชายชราที่มีเคราสีขาว 3 คน นั่งอยู่ที่สนามหญ้าหน้าบ้านของเธอ เธอไม่รู้ว่าพวกเขาเป็นใคร เธอพูดกับเขาว่า

“ฉันไม่คิดว่าฉันรู้จักพวกคุณ แต่ท่าทางคุณต้องหิวแน่เลย โปรดเข้ามาในบ้านและทานอะไรซักหน่อยเถอะ”

“สามีของเธออยู่ในบ้านใหม่” เขาถาม

“ไม่” เธอตอบ “เขาออกไปข้างนอก”

“ถ้าอย่างนั้นพวกเราก็เข้าไปข้างในไม่ได้ดอก” เขาตอบ

ในตอนเย็น เมื่อสามีเธอกลับมาบ้าน เธอเล่าให้เขาฟังว่าเกิดอะไรขึ้น

“ไปบอกพวกเขาสิ ฉันกลับมาบ้านแล้ว และเชิญเข้ามาในบ้านเถิด”

เธอก็ออกไปและเชิญพวกชายชรานั้นให้เข้ามาในบ้าน

“เราเข้าไปในบ้านพร้อมกันไม่ได้หรอก” เขาตอบ

“ทำไมล่ะ” เธอถาม

ชายชราคนหนึ่งอธิบายว่า “เขาชื่อ ความมั่งคั่ง”

เขาพูดและชี้ไปยังเพื่อนของเขา และชี้ไปยังอีกคนหนึ่งว่า

“เขาคือความสำเร็จ และฉันคือความรัก”

เขากล่าวต่อไปว่า “บัดนี้ จงเข้าไปข้างในและปรึกษากับสามีของเธอว่าคนไหนในพวกเราที่คุณต้องการจะให้เข้าไปในบ้านของคุณ”

เธอกลับเข้ามาข้างในและบอกกับสามีของเธอ สามีของเธอรู้สึกดีใจมาก

“วิเศษจริง ๆ” เขากล่าว

“เมื่อเป็นเช่นนี้ เราจะเชิญความมั่งคั่ง เมื่อเขาอยู่กับเรา บ้านของเราจะเต็มไปด้วยความมั่งคั่ง”

ฝ่ายภรรยาไม่เห็นด้วย

“ที่รัก ทำไมเราไม่เชิญความสำเร็จล่ะ”

ขณะนั้นลูกสะใภ้ได้ยินทั้งสองกำลังปรึกษากันจากมุมหนึ่งของบ้าน เธอก็เข้ามาและแนะนำว่า

“จะไม่ดีกว่าหรือ ถ้าเราเลือกความรัก บ้านของเราจะเต็มไปด้วยความรักไง”

“เราฟังสิ่งที่ลูกสะใภ้แนะนำเถอะ” สามีก็กล่าวกับภรรยา

“ออกไปข้างนอกและเชิญความรักเข้ามาเป็นแขกของเราเถอะ”

ภรรยาออกไปและถามชายชราทั้ง 3 ว่า

“ใครคือความรัก โปรดเข้ามา และเป็นแขกของเราเถอะ”

ความรักลุกขึ้นและเดินไปยังบ้าน ชายชราอีก 2 คน ก็ลุกขึ้นและตามเขาไปด้วย ความประหลาดใจ ภรรยาถามความมั่งคั่งและความสำเร็จว่า

“ฉันเชิญเพียงความรัก ทำไมคุณถึงเข้ามาด้วยล่ะ”

ชายชราตอบพร้อมกันว่า “ถ้าคุณเชิญความมั่งคั่ง หรือความสำเร็จ คนใดคนหนึ่ง อีกสองคนก็จะอยู่ข้างนอก แต่เมื่อคุณเชิญความรัก ที่ใดที่เขาไปเราจะไปกับเขา ที่ได้มีความรักที่นั่นก็จะมี ความมั่งคั่งและความสำเร็จ”

น้ำจิ้มอาหารสมอง

It is great cleverness to know how to conceal one's cleverness.

(Francois de la Roche Foucauld ค.ศ. 1558-1645)

ความฉลาดที่ยิ่งใหญ่คือการรู้ว่าจะแอบซ่อนความฉลาดของตนเองอย่างไร

